

שזה גוף מגופי התורה או נחשב מדברי תורה. וכיון שכן, נראה - אומר האור שמח - דדוקא אם יאמר ב"ד שזה הדבר נלמד מעיקרי לימודי התורה והוא גוף מגופי דברי תורה, אז עוברים בכל תוסף, אבל אם דורשים זה מ"ג מדות כיון שיכולים ב"ד הבא אחריהם אף אם הוא קטן לחלוק ולומר ששעו, אין זה מוסף, רק מה שיאמרו שזה גוף מגופי התורה, וכמו אם יאמרו שבשר העוף נכלל באומר גדי והוא גוף ד"ת כמו בשר בחלב העז שאינו אמן, אז הרי מוסף על ד"ת. אבל כל הנדרש מדברי הדרשות כיון שאינו מוסכם, שאף שזה הב"ד דן עפ"י, כיון שב"ד אחר יכול לבטל בראיות ובהוכחות, דוגמא מה שאמרו לענין שיעורין בפרק ירכ"פ, תו לא עברו בכל תוסף עכ"ד.

ג.

והנלע"ד רמה שהביא לעצם חילוקו אינו מוכרח, אף דעצם הסברא ודאי ניתנת להאמר. דעל מה שהקשה שהתנאים בעלי הדרשות עברו על כל תוסף, כיון דלא פירשו ומדרבנן הוי, יש להשיב דמנא לן דהם לא פירשו דזה הוי מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, רי"ל דמנא זה שבטנגן מסקינן דס"ל דהוא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, אף הוא כשלימד הדברים בע"פ הוסיף בעצמו דאף דהביא פסוק על זה, קרא רק אסמכתא בעלמא הוא, אלא כשהדברים הובאו בתו"כ נכתבו בקצרה והובא רק הפסוק, כדאשכחן טובא בגמרא, תוספת פירוש על דברי המשנה ואף מצינו חסורי מחסרה והכי קתני. וא"כ תנא זה מעולם לא עבר על כל תוסף אף אליבא דשיטת הורמב"ם, ללא חילוק האור שמח.

וכי"מ תמה על הראב"ד: וכי רבינו אינו אומר כן שהוא משיג עליו וכו', גם בתחילת דבריו כתב כן בפירוש, הואיל ויש רשות לב"ד לגזור ולאסור דבר המותר וכו' ואם סמך השגתו כמה שאמר וסמכוהו למקרא וכו', והלא רבינו אינו אומר שאסור אלא כשאומרים שהוא של תורה ממש. אבל כשאומרים קרא אסמכתא בעלמא הרי הם אומרים דאינו של תורה ושאין הפסוק מורה עליו אלא שהוא אסמכתא בעלמא.

ומ"ש ולא תמצא איסור מוסף אלא במ"ע, נראה שזה עיקר השגתו, ולא ידעתי טעם סברתו, וכי האומר שבשר עוף בחלב אסור מה"ת, שהתורה אסרה מין אחד של בשר וה"ה לכל מיני דמיקרי בשר, לא נקרא מוסף, הא ודאי מוסף נקרא. ובלח"מ ציין: ומצייה נלמד בהיפך לדעתו ז"ל שאם הדבר אסור מה"ת ואמרו שזה הדבר מה"ת מותר אלא שהם אסרוהו, הרי זה נקרא גורע דחד טעמא הוא עי"ש.